enī erat opinio cōis ap̄.. intelligētes ꝙ im-
minebat aduent⁹ xp̄i ſᷣm ſigna a p̄triarchis ⁊
ꝓphetis data. Et ideo ſimeon de hoc deū fer
uentius orabat et in orōne reſponſum acce-
pit ꝙ xp̄m natū videret anteq̄ꝫ vitā p̄ntem fi
niret. Et venit in ſpiritu in templū.i.ꝑ reue-
lationē ſpūs ſancti vt videret xp̄m ſic̄ erat ei
ꝓmiſſuꝫ. Et cum induceret puerū ieſum ad
faciendū que p̄dicta ſunt ſᷣm legē. Et ipe ac-
cepit eum in vlnas ſuas cū maximo cordis
gaudio. ſᷣm ꝙ dicit̄ puerbioꝝ.xiij.ca. Deſi-
derium ſi cōpleatur delectat aīam. Intuea-
mur Simeonē a virgine filiū expoſcentē:cō
ſideremuſq̄ꝫ q̄ꝫ blande q̄ꝫ benigne q̄ꝫue libe-
raliſſime mater illa illū ſibi cōſignauit. O ſi-
meon accepiſti illum in vlnas tuas.i.in bra-
chia. Quem accepiſti.et regē regū ⁊ dominū
dn̄antium. Quē ad tunū pectus dulciter de-
duxiſti: filiū dei et virginis illibate. Quem
aſpexiſti.deū et hoīem xp̄m humani generis
redemptorē. O felicia brachia. O beati ocu-
li tui q̄m meruiſti tanto priuilegio dotari.
Sup hoc Auguſtin⁹ in ſermone p̄ntis ſolē
nitatis ait. Hec ſunt teſtimonia tua dn̄e ieſu
anteq̄ꝫ tibi ſternerent̄ fluctus maris: campi
cederent imperanti. anteq̄ꝫ vent⁹ te iubente ſi
luiſſet: mortui te vocante reſurrexiſſent: ſol te
moriente palluiſſꝫ: terra te reſurgēte tremuiſ
ſet. celum te aſcendiſſe patuiſſet. Adhuc ma-
nibus matris portabaris: et iam dn̄s orbis
agnoſcebaris. Et ꝓpterea ſimeon benedixit
deum gratias agendo ꝓ tanto beneficio ⁊ di
xit. Nunc dimittis dn̄e ſeruū tuum ſᷣm ver-
bum tuū in pace.i.de cetero dimittes me de
hac vita tranſire in cordis quiete. Quia vi-
derūt oculi mei ſalutare tuū. Letanter enī de
ſcendere volebat ad limbū patrū: ex quo vide
bat ſaluatorē natū. Quod paraſti ante faciē
oīm populorū.i.corā omnibus populis qui
bus myſteriū incarnatiōis et redemptionis
predicatū eſt ꝑ apoſtolos. Lumen ad reuela
tionem gentiū: quia prius errorum tenebris
inuoluebant̄. ⁊ gloriā plebis tue iſrael. Ma
gna eſt enim gloria iudeis ad xp̄i fidem con
uerſis ꝙ xp̄s ſᷣm carnē natus eſt de ipis. Et
pater eius.ſ.ioſeph qui meruit vocari pater
xp̄i: eo ꝙ nutricius eius fuit. et mater.ſ. ma-
ria q̄ fuit mater eius vera erant mirātes ſuꝑ
his que dicebant̄ de illo: tunc a Simeone: ⁊
prius a magis et a paſtoribus: et a zacharia ⁊
elizabeth. Et reſtituto puero virgini benedi
xit illis Simeon.ſ.virgini et ioſeph. Quā-
uis enī maria et ioſeph eſſent maiores. Si-
meone in ſanctitate: ille tamē erat maior q̄ꝫ-
tum ad ſacerdotis officiū ad quē ſpectat be-
nedicere populū. Et nō ſolum benedixit ſed
etiaꝫ futura predixit. Ecce inquit poſitus eſt
hic in ruinam et in reſurrectionē multoꝝ in
iſrael. quia ſcꝫ in paſſione chriſti que futura
erant multi iudei fuerunt excecati a veritate
cadentes. Et multi fuerunt illuminati q̄ pri-
us erant ſimplices et ignorantes. vt patet de
apoſtolis quibus poſt paſſionē chriſti data
eſt intelligētia ſcripturarū. ſᷣm ꝙ dicitur Lu
ce vlti.ca. Tunc aperuit illis ſenſum vt intel
ligerent ſcripturas. Subſecutus eſt Sime
on: et in ſignū ſcꝫ federis inter homines ⁊ de
um cui cōtradicetur a ſcribis et phariſeis et
alijs. Et tuā ipius animā pertranſibit gladi
us. id eſt dolor paſſionis eius ꝑtranſibit ani
mam tuam per ꝯpaſſionē vt reuelent̄ ex mul
tis cordibus cogitationes: quia licet virgo
tp̄e paſſionis in fide perſeuerauit: alij tamen
diſcipuli diuerſas fluctuationes cogitatio-
num habuerūt quouſq̄ꝫ viderunt ipm a mor
tuis reſurrexiſſe. ¶ Tercio poſſumus depre
hendere virginis liberalitatē ꝓpter benignā
cōdeſcenſionem. Cōdeſcendit quippe oībus
eius preſidium implorantibꝫ. Ipa eſt dulce-
do et ſpes noſtra vt cantat eccleſia. ipa eſt ſtel
la maris que naufragantes in mare huius
mūdi ad portū ſalutis dirigit. Ipa ꝓpinqua
eſt valde peccatoribꝫ ſicut luna inter plane-
tas ꝓpinquior eſt terre: vt accedamus ad eaꝫ
cōfidenter inducit nos deuotus. Bernard⁹
his verbis. Securū inquit habes o homo
acceſſum apud deū: vbi habes filiū ante pa-
trem: ⁊ matrē ante filium. Filius oſtendit pa
tri cicatrices et vulnera mater oſtendit filio
pectus et vbera. Nec vlla poteſt eſſe repulſa:
vbi tot occurrunt charitatis inſignia. Et ite
rum Bernardus. Quādo miſereri nō pote-
rit mater oīpotentie. Quādo miſereri nollet
mater miſericordie. Et idem. Reuolue totaꝫ
ſeriem euangelij et ſi quid aſperū: ſi quid du-
rum inueneris in maria deinceps eam ſuſpe
ctam habeas et ad eā accedere verearis. Igit̄
ſub alis eius cōfugiamus vt ſic tuti eſſe poſ-
ſimus: et in hoc ſeculo filij ſui gratiā merea-
mur accipere et tandem gloriam ſempiter-
nam. Amen.

¶ Sermo vigeſimusnonus de aſſumptōne et exaltatione virginis ſacratiſſime in q̄ maxima relucet diuina potētia.

FEcit mihi magna
qui potens eſt. Glorioſe virginis
marie verba ſunt iſta originaliter
Luce p̄mo ca. Et ſi omnia que in virgine be-
nedicta diuina largitas dignata fuit operari

in cen... rege ... Sacerdotem fuiſſe. Serm. h. d.

magna ſint et ſtupenda: veruntñ exaltatio il
lius ſuꝑ omnē celeſtē miliciā cunctos in ſtu
porē et admirationē cōmouere debet. Quid
enī excogitari mirabilius pt q̄ꝫ ꝙ vna muli-
er tranſcenderit beatitudinē quorumcūqꝫ ci-
tra filiū hoim et angelorū eūqꝫ locū in empir
reo celo ꝯſcendit: ad quē nulla alia pura crea
tura vllo vnq̄ꝫ tpe ꝓperare valebit. Hec oīa tñ
cum ingenti leticia deuotioneqꝫ ardentiſſi-
ma a nobis cōmemorari debent. Hinc Hie
ronimꝰ in ſermone ad paulā et euſtochiū in
quit. Hodie glorioſa ſemꝑ virgo maria ce-
los aſcēdit. rogo: gaudete: qꝛ vt ita fatear in-
effabiliter ſublimata cū xp̄o regnat in eternū.
Regina mundi hodie de terris et de pn̄ti ſe
culo neq̄ꝫ eripit̄. Iterū dico gaudete: qꝛ ſecu-
ra de ſua immarceſcibili gloria ad celi iā ꝑue
nit palatiū. Exultate inq̄ꝫ et gaudete et letet̄
oīs orbis qꝛ hodie nobis oīb; eiꝰ interueni
entibus meritis ſalus aucta eſt. Vobis q̄ꝫ
diligentib; eā honor et virtus vna cū reliq̄s
virginibus ſacris amplior preſtat̄ et gratia.
Idcirco dilectiſſimi letamini ꝛ laudate: qꝛ ſi
deū ore ꝓphetico in ſanctis ſuis laudare iube
mur: multo magis eū in hac celebritate beate
virginis matris eiꝰ oportet cū hymnis ꝛ cā
tis diligentiꝰ extollere et dignis deo iubila-
re ꝑconijs ac miſticis honorare muneribus
Hec Hieronimꝰ: Ut aūt mens noſtra virgi
nis in celū aduolātis miſteria ꝑſcrutari poſ
ſit: de ipſa in pn̄ti ſermone dicemꝰ. In q̄ tria
magna notabimꝰ q̄ fecit deus.
Primū dr̄ cōſummationis.
Secundū glorificationis.
Terciū aſſumptionis.

De felici tranſitu virginis et de his q̄ oc-
currerunt in illo. Capitulū. i.

PRimū qḋ fecit deus magnū in virgine
matre dr̄ ꝯſummatōis. Nā pn̄tem vitā
feliciter cōſummauit eiuſqꝫ tranſitus decora
tus extitit multis priuilegijs et ꝓrogatiuis.
Ad qḋ plenius intelligendū. Primo queri-
mus quot annis poſtq̄ꝫ xp̄s aſcēdit ad celos
illa mater ſanctiſſima ſuperuixit. Et ad hoc
quidā Epiphanius dicit ꝙ beata virgo qn̄
cōcepit xp̄m erat annoꝝ quattuordecim ꝛ in
quindecimo ipm̄ peperit et manſit cū eo an-
nis trigintatrib;: et poſt mortē ſuꝑuixit an-
nis viginti quattuor. et ſm̄ hoc qn̄ obijt erat
annoꝝ ſeptuagintaduoꝝ. Aliquib; tñ ꝓbabi
lius videtur ꝙ duodecim annis vixerit poſt
paſſionē ſui filij: et ſic ſexagenaria ſit aſſum-
pta cum apoſtoli totidem annis ꝑdicauerint
in iudea et circa ptes illas. ſicut eccleſiaſtica
tradit hiſtoria. Scḋo videndū eſt q̄d virgo
fecerit illo tpe vſq̄ꝫ ad ſuā depoſitionē. Et ad
ad hoc dicunt quidam ꝙ remanſit in domo
iuxta montē ſyon poſita: oīaqꝫ loca filij ſui
ſcꝫ baptiſmi: ieiunij: paſſionis: ſepulture: re
ſurrectionis: aſcenſionis: deuotōe ſedula viſi
tabat. Hieronimꝰ aūt ad paulā et euſtochiū
ita ſcribit. Si querit̄ poſt aſcenſionē q̄d ege-
rit vnū ꝓ certo eſt ꝙ v̄go ſancta corꝑe ꝛ men
te ꝑmanſit. Quia ſane angelus gabriel ac ſi
celeſtis paranimphus intactā cuſtodiuit. Et
Iohānes apl̄s atqꝫ euangeliſta cui chriſtus
de cruce eā cōmiſit virgo virginē ſeruauit: ſu
iſqꝫ ei deſeruiuit obſequijs. Nō ꝙ eximius
ille ſanctoꝝ chorus aploꝝ eā deſeruerit inter
quos poſt reſurrectionē intrans ꝛ exiens fa
miliarius cōtulit de xp̄i incarnatōe tanto ſi-
quidē verius quāto ab initio pleniꝰ ꝑ ſpiri-
tum ſanctū cūcta didicerat et ꝑſpexerat ocu-
lis vniuerſa: licet et apl̄i ꝑ eundē ſpiritū ſan-
ctū oīa cognouerint et in oēm edocti ꝑuene-
rint veritatē. hec Hieronimꝰ. Tercio inueſti
gandū eſt an ſit incōueniens de tranſitu vir
ginis acceptare q̄ in libro apocripho q̄ Io-
hanni euāgeliſte aſcribit̄ edocent̄. Ad qḋ ita
rn̄det Hiero. vbi. ſ. Si venerit in manibus
veſtris illud apocriphū de tranſitu eiuſdem
virginis dubia ꝓ certis nō recipiatis quod
multi latinoꝝ pietatis amore ſtudioqꝫ legen
di carius amplectunt̄. Quarto ꝑſcrutari de
bemus q̄ ſint illa q̄ vt pie tenere poſſumꝰ oc-
currerūt in virginis feliciſſimo obitu. Et vt
colligit̄ a ſanctis fuerūt ꝓcipue ſex. Primum
fuit virginis cōſolatio. Die nāqꝫ quadā dū
in filij deſideriū cor eius vehemēter accende
retur. Angelus cū multo lumine ei aſtitit et
reuerēter ſalutauit. Aue inq̄t benedicta filiꝰ
tuus ad te me miſit q̄ et genitricē reuerendā
expectat: die itaqꝫ tercia aſſumeris ad regna
celeſtia. cui virgo. Cupio inq̄t vt filij et fra-
tres mei apl̄i ad me pariter cōgregent̄: vt eos
anteq̄ꝫ moriar corporalib; oculis videā et ab
eis ſepeliri valeā et ipis pn̄tibus ſpiritū deo
reddā. Iterū exopto valde vt aīa mea de cor
pore exiens: nullum ſpiritū teterrimū videat:
nullaqꝫ ſathane poteſtas occurrat. Cui ange
lus. Ecce omnes ad te cōgregabunt̄ apoſto
li qui nobiles tibi exhibebūt exequias fune
ris: et in coꝝ cōſpectu ſpiritū exhalabis. Nā
qui olim ꝓphetam de iudea in babyloniā in
crine attulit: ſubito ipe ꝓculdubio ad te apo
ſtolos adducere poterit in momento. Mali-
gnos autē ſpiritus videre cur metuis cū eo-
rum ſuperbiā tua humilitate cōtriueris fiat
tñ voluntas tua vt ipos nō videas. His di-
ctis abſceſſit angelus. Aiunt aūt nōnulli ꝙ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pꝛeſentauit angelus virgini palmā quā atti
lit e ꝑadiſo q̄ nimia claritate ſplendebat. Et
erat virge viriditati. cōſimilis: ſed folia illi⁹
vt ſtella matutina fulgebant quā ante pheretrum portandā angelus dixit Secundū qḋ
occurrit ī virginis obitu fuit aploꝝ omniū
cōgregatio. Refert nāqꝫ Dioniſi⁹ in li. de di
uinis noibus. Apoſtolos in doꝛmitione virginis cueniſſe: ac vnumquēqꝫ in laudē xp̄i ꝛ
virginis ſermonem feciſſe: loquens nāqꝫ ad
Thimotheū ait. Nos vt noſti et ipe et multi ſanctoꝝ noſtroꝝ fratrū cōuenimus ad viſionem coꝛpoꝛis vite pꝛincipis: et que deum
ſuſcepit. Qualiter vero ibi apoſtoli venerūt
colligit̃ vt puto ex illo libꝛo apocripho. Nā
p̄dicante Johāne in Epheſo celū repēte intonuit et nubes candida ipſum ſuſtulit ac raptum ante marie ianuā collocauit: ꝑcutienſqꝫ oſtiū interius introiuit et virginē ſalutauit: quē illa vidēs obſtupuit: et p̄ gaudio lachꝛymas cōtinere nequiuit. Dixitqꝫ fili Johannes memoꝛ eſto verboꝝ magiſtri tui quibus me tibi in matrē ꝛ te mihi in filiū ꝯmendauit. Ecce a dn̄o vocata debitū humani cōditionis exoluo: et coꝛpus meū tibi ſollicita
cura recōmendo. Audiui enī iudeos dicentes. Expectemus viri fratres quoadusqꝫ illa que ieſum poꝛtauit ſubeat moꝛtē ꝛ coꝛp⁹
eius cōtinuo rapiemus: ac iniectū ignib̄ cōburemus. Tu igitur hāc palmā deferri facies ante pheretrū: cum coꝛpuſ meū duxeritis
ad ſepulcrū. Dixitqꝫ Johānes. O vtinā hic
eſſent oēs apoſtoli fratres mei: vt decētes tibi parare poſſem⁹ exequias ac exoluere laudes dignas. Hec illo dicente: oēs apl'i de locis in quibus pꝛedicabāt a nubib̄ rapiunt̃
et ante marie oſtiū collocātur. Qui videntes
ſe ibidē inſimul cōgregatos mirabant̃ dicentes. Quenam cauſa ē ꝓpter quā hic dn̄s nos
inſimul cōgregauit. Johannes ergo ad eos
exiuit et dn̄am de coꝛpoꝛe receſſurā pꝛedixit.
Terciū qḋ occurrit in virginis tranſitu fuit ſine doloꝛe cōſummatio. Hic nāqꝫ credit̃
ꝙ anima illa ſanctiſſima abſqꝫ doloꝛe fuerit
a ſuo coꝛpoꝛe ſeꝑata: vt autē ſcribit̃ in libꝛo
illo apocripho. Cōgregatis apl'is circa hoꝛam noctis terciā: affuit ieſus cū angeloꝛū et
ſanctoꝛū multitudine: dixitqꝫ ieſus virgini
marie ſue. Ueni electa mea ꝛ ponā in te thꝛonum meū: qꝛ ꝯcupiui ſpeciē tuā. Et illa. Paratum dn̄e coꝛ meum paratum coꝛ meū: ſicqꝫ
marie aīa de coꝛpoꝛe egredit̃: fuitqꝫ tam a doloꝛe carnis extranea q̄ꝫ a coꝛruptiōe extiterat
aliena. Quartū qḋ occurrit in virginis obitu fuit xp̄i et totius curie celeſtis obuiatio. et

de hoc ita pulcre loquit̃ Hieronim⁹ ī ſermone ad paulā et euſtochiū. Ad eius ꝓfecto exequias q̄ꝫtum ꝓbas eſt credere famulabantur
angeli et vniuerſe celoꝝ cōgratulabant̃ curie. nec mirū qꝛ honoꝛ maternus eius eſt qui
natus eſt ex ea: quē oīs celoꝝ oꝛdo venerat̃ ꝛ
adoꝛat ſuꝑ ſe eleuatū cum patre in ſede maieſtatis deū. Legimus ergo q̄ꝫſepe ad funera ꝛ
ad ſepulturas quoꝛūlibet ſanctoꝝ angelos
aduenisse et ad exequias eoꝝ obſequia preſtitiſſe: necnō et aīas electoꝛū vſqꝫ ad celos cū
hymnis et laudib̄ detuliſſe: vbi et vtriuſqꝫ
ſexus choꝛi cōmemoꝛantur frequēter audiri
laudes ceciniſſe. Et in terra ꝛ qḋ ꝑſpicacius
eſt multo nonnūq̄ꝫ lumine eoſdem reſplenduiſſe. Inſuꝑ et adhuc viuentes in carne ibidem miri odoꝛis fragrantiā diutius perſenſiſſe. Quod ſi ad recreandā ſpem ꝛ coꝛroborādam fidem interdū aſtantiū ſaluatoꝛ noſter
xp̄us ob merita ſuoꝝ amplius cōpꝛobanda:
tanta et talia dignat⁹ eſt exhibere ꝑ ſuos celi miniſtros circa defunctos: q̄ꝫto magis hodierna die credendū eſt miliciā celoꝝ cū ſuis
agminibus feſtiue obuiam aduenisse genitrice dei: eāqꝫ ingenti lumine circūfulſiſſe: et vſqꝫ ad thꝛonū olim ſibi etiā ante mundi cōſtitutionē paratū cum laudib̄ et canticis ſpiritualibus ꝑduxiſſe. Nulli dubiū oēm illā celeſtem hieruſalē tunc exultaſſe ineffabili leticia. tunc iocundatā eſſe inextimabili charitate: tuncqꝫ cū omni exultatōe iubilaſſe: qm̄ feſtiuitas hec q̄ nobis hodie reuelabit̃ annua:
illis oībus facta eſt continua. nec immerito.
creditur enī ꝙ ſaluatoꝛ oīm ipe q̄ꝫtum datur
intelligi ꝑ ſe totus feſtiuus occurrit: et cum
gaudio eā ſecū ī thꝛono collocauit. hec Hieronim⁹. Quintū qḋ occurrit ī virginis trāſitu fuit iudeoꝝ ꝑſecutio: nā vt ſpiritū tradidit
virgo ſanctiſſima dixit apl'is dn̄s. Coꝛpus
virginis matris in vallē ioſaphat deferte ꝛ ī
monumēto nouo qḋ ibidē inuenietis illud
recōdite: et me ibidē triduo donec ad vos redeam expectate. Statimqꝫ apl'i coꝛp⁹ cū laudibus ſuſceperūt dn̄s vero pheretrū ꝛ apl'os
nube ꝓtexit itaꝙ ipi nō videbant̃ ſꝫ tm̄ vox
audiebat̃. Affuerūt et angeli cū apl'is cōcinnentes et terrā totā ſonitu mire ſuauitatis replentes. Excitati oēs ad tā dulcē melodiam
de ciuitate velocius exeunt et quidnā hoc ſit
diligentius ſciſcitant̃. Tunc extitit q̄ diceret
mariā illā matrē ieſu efferūt diſcipuli moꝛtuam: tunc oēs ad arma ꝯcurrunt et ſe mutuo
hoꝛtant̃ dicentes. Uenite et omnes diſcipulos occidamuſ ac illud coꝛpus qḋ ſeductoꝛē
poꝛtauit ignibus comburamus. Pꝛinceps

aūt ſacerdotū hec videns obſtupuit et ira re
pletus ait. Ecce tabernaculū illius qui nos
et genus noſtrū conturbauit qualē gloriam
nūc accepit: et hoc dicens manus ad phere=
trum miſit volēs illū euertere. Tunc manus
eius ambe ſubito aruerūt et pheretro adheſe
runt ita vt ad pheretrū manibus penderet et
nimio cruciatu vexatus lamentabiliter eiu=
laret. Reliquus aūt populus ab angelis que
erant in nubibꝫ cecitate ꝑcuſſus ē. Princeps
vero ſacerdotū clamabat dicēs. Sancte pe=
tre in hac tribulatōne me nō deſpicias. Cui
petrus. Si in dn̄m ieſum ⁊ in hanc q̄ ipſum
portauit credideris ſanitatis bn̄ficio potie=
ris. Cui r̄ndit. Credo dn̄m ieſum verū eſſe fi
lium dei: et hanc ſacratiſſimā matrē eius: ſta=
timqꝫ a pheretro fuerūt manus eius ſolute:
ſicqꝫ et ceteri q̄ fuerant cecitate ꝑcuſſi in xp̄m
et matrē credētes lumē recuperarūt. ¶ Sex=
tum qđ occurrit in virginis trāſitu fuit cor=
poris ſepelitio. Sepelierūt quidē apl̄i corpꝰ
illud ſanctiſſimū iuxta mandatū dn̄i. Hiero
nimꝰ ad paulam et euſtochiū. Monſtrat̄ ſe=
pulcrum eius cernentibꝫ vobis vſqꝫ ad pn̄s
in vallis Joſaphat medio: q̄ vallis eſt intra
montē ſyon et montē oliueti poſita quā et tu
o paula oculis cōſpexiſti: vbi in eius honore
fabricata eſt eccleſia miro lapideo tabulatu
in qua ſepulta fuiſſe: vt ſcire poteſtis ab oībꝫ
ibidē habitantibꝫ predicat̄. Sed nūc vacuū
eſſe mauſoleū cernentibus oſtenditur. Hec
Hieronimus.

¶ Qꝫ gloria virginis excedit gloriā quorum
cūqꝫ beatorū angelorū et hoīm xp̄o dūtaxat
excepto. ¶ Capitulū. ij.

Secundū qđ fecit deus magnū in virgi
ne bn̄dicta dr̄ glorificatōis. Mirū certe
ꝙ gloria vniꝰ puelle ſupet oīm beatoꝝ et an=
geloꝝ et hoīm ꝑeminentiā. Ideo Hiero. vbi
ſ. ait. Hec eſt dies in qua vſqꝫ ad throni cel=
ſitudinē intermerata mater et virgo ꝓceſſit:
atqꝫ i regni ſolio ſublimata poſt xp̄m glorio
ſa reſedit. Sic itaqꝫ vbiqꝫ cōfidenter ſancta
dei canit eccleſia: qđ de nullo alio ſanctorum
phas eſt credere: vt vltra angeloꝝ vel archan
geloꝝ merita tranſcenderit. hec Hieronimꝰ
Quāta vero ſit gloria virginis in celo quin
qꝫ illiꝰ dignitates declarant.

¶ Prima dr̄ maternitatis.
¶ Secunda charitatis.
¶ Tercia tranquillitatis.
¶ Quarta capacitatis.
¶ Quinta vnitatis.

¶ Prima dignitas virginis dr̄ maternitatiſ
Maior nāqꝫ eſt excellētia virginis ꝙ ſit ma=
ter dei qꝫ ſit dn̄a creaturarū dei. hoc enī depē
det ab illo ſicut ramꝰ a ſua radice. Ergo cer=
titudinaliter tenendū eſt: ꝙ ipa eſt ſup oēs or
dines angeloꝝ: tanqꝫ ꝑ ſe implens ⁊ cōtinēs
vnū integrū ⁊ totalē ſtatū: cui ſm rectā rōem
altera pſona cōgruere nō p̄t: qꝛ ipe ſtatus ex
ſui rōne ꝓpter incōmunicabilē dignitatē exi=
git vnitatē. Sicut enī nullatenus decet plu
res eſſe xp̄os: nec deū plures hoīes. Sic nul
lo mō decet dei filiū niſi vnā ſolā matrē natu
ralē habere. Itē rō naturalis apte ac directe
dictat: ꝙ mater regis oīm eſt in ſede regia ſu=
per oēs ordines miniſtroꝝ et militū collocā
da. vnde qꝛ eſt electa in matrē: eſt electa ad di=
gnitatē excedentē dignitatē miniſtroꝝ ac fa
mulorū. Quia vero rō materni amoris eſt q̄
fertur in deū vt in ſuū filiū realē: a nullo alio
affectu cuiuſcūqꝫ q̄ nō eſt realiter mater dei:
p̄terqꝫ ab ipa nūqꝫ ꝑticipari p̄t. Nā vt dicit̄
ad Hebre. i. ca. Sicut filius dei xp̄s ſedet ad
dexterā maieſtatis in excelſis: tāto melior an
gelis effectus quāto differētius p̄ illis nomē
hereditauit: quod nomen eſt: vt ſit vere deus
per gratiā vnionis. Sic ⁊ mater dn̄i ieſu glo
rioſa tanto melior angelus effecta quanto p̄
oībus creaturis hereditauit vt obtineret di=
gniſſime matris nomē. Vn̄ ꝓpheta ait. Ele=
uata eſt magnificētia tua ſup celos deus: ma
gnificentia enī dei facta eſt virgo maria. Nā
ſicut in prima cōditione magnificatus eſt de
us qꝛ de nihilo tam ſublime vniuerſum tā
ſublimes angelos cōdidit. Sic q̄qꝫ in repa=
ratione nō minus magnificatuſ eſt: qꝛ de hu
mana natura infecta ꝑdita et damnata xp̄m
hominē ꝓpagauit: et de muliebri ſexu in ordi
ne rationabiliū ſm cōmunē curſum in filio
et matrē ſibi dedit et toti celeſti curie. ¶ Se=
cunda excellentia virginis q̄ magnā eiꝰ glo=
riam monſtrat: charitas nuncupat̄. Omnes
nempe ordines et ſtatus glorie principaliter
diſtinguunt̄ ſm ſuperiores et inferiores rō=
nes diuini amoris. Nō enī in omni ratione
charitatis diſtingui pn̄t cum oēs ꝑticipent
illā: nec ꝑ aliquā rationē q̄ nō ſit ratio diui=
ni amoris p̄t vnus ſup alterū in maiori ꝓpin
quitate ſeu vicinitate ad deū ſupercollocari.
Maternus ergo amor incōparabiliter tran
ſcendere debet oēs alias rōnes amoris in de
um: p̄ter illā que eſt in aīa xp̄i: que. ſ. fertur rea
liter in deū tanqꝫ in perſonā ꝓpriā. ¶ Tercia
virginis excellentia magnitudinē glorie eiꝰ
oſtendēs tranquillitas noīatur. Xp̄i enī aſpe
ctus filialis ad matrē ſingulariſſimꝰ ac amo
roſiſſimus et tranſcendentiſſimus eſſe debet
ita ꝙ totā celeſtē curiā ſimul ſumptam preter

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

matrē nō debet aſpicere ſub tali reuerētia nec
ſub ordine talis aſpectus ſeu amoris. Quan
to aūt dei aſpectus altiꝰ fert in aliquē beato
rum: tanto fortius et altius ſe ꝑ beatitudinē
imprimit illi: et tanto altiꝰ cōſpicit et ſuſpi-
citur ac acceptat ab eo Igit inexplicabile eſt
ſub quāta altitudine: latitudine: et intimita
te a deo virgo aſpiciat. Ideo ex cōſequenti
ſuꝑ oēs alios in gloria coronat. Vñ Hiero.
in ſermone de aſſumptōne ait. Nec in mūdo
dignior locus fuit virginalis vteri templo
in quo dei filiū ſuſcepit: nec in celis ſublimi-
or regali ſolio quo mariā marie filius ſubli-
mauit. ¶ Quarta virginis dignitas capaci
tas dicta eſt. ſm eni Dioniſiū. Omnia infe-
riorū dona in ſuperioribꝫ in tanta excellētia
ſunt ꝙ q̄ſi nulla ꝯparatio eſt niſi ſicut eſt i cir-
cumferentia ad ſuū centrū. Cū ḡ beata virgo
ſupra oēm ordinē ſit intantū ꝙ ꝑ ſe faciat or
dinē incōicabilē ſicut predictū eſt: ſequit ꝙ ſu
pra oēs inferiores ordines tā angelorum q̄ꝫ ho
minū ſimul ſumptorum ipa improportionabi
liter eſt ꝑlata. Et quicq̄d eſt glorie in oi infe-
riori glorificata natura tā angelica q̄ꝫ hūana
multo ꝑexcellentius eſt in virgine matre dei
nec dubiū hoc reddat aliorum beatitudo nume
roſa: mlta: et magna qꝛ h̄ nihil facit ad rē ma
ioritatis glorie eſſentialis ſeu ſubſtantialis.
Nā in ſpūalibus idē maiꝰ qꝺ melius reputa
tur. Nā plus de ſubſtātiali gloria eſt in vno
ſeraphin q̄ꝫ ſit in oibus inferioribꝫ angelis:
etiā ſi ꝑ impoſſibile ſm naturā multiplicarē
tur in infinitū. Superaddendū ergo eſt ꝙ
nullꝰ inter puras creaturas ordo in celis tm̄
ſuꝑat ordinē immediate ſibi cōiunctū q̄ꝫtum
gloria matris dei ſuꝑat oē qꝺ ei inferius eſt.
Ad qꝺ intelligendū cōſideremꝰ ꝙ in corpo
ribus vniuerſi ſuperiora cōtinent inferiora ⁊
inextimabiliter plus. ¶ Quinta virginis di
gnitas q̄ illius gloriā declarat dicit vnitas.
Quāto enim beati magis vniunt cum deo:
tanto glorioſiores ſunt in eo. Oēs aūt crea-
ture ſimul iuncte nō tm̄ vniunt deo q̄ꝫtum
ſola beata virgo. Ad cuius intelligentiā no-
tandū eſt ꝙ ſex ſunt gradus vnionis in de-
um quibus creature in illum gradatim aſcē
dunt.

¶ Primus eſt vnio creationis.

¶ Secundus cognitionis.

¶ Tercius dilectionis.

¶ Quartus glorificationis.

¶ Quintus maternalis cōceptionis.

¶ Sextus perſonalis vnionis.

Primus gradꝰ eſt creationis. i. ꝑ participa-
tionē eſſendi ꝑ quā entia coniungunt deo vt
cauſe efficienti et exemplari atq̄ꝫ finali. Se-
cundus gradus eſt vnio cognitōis. ſ. ꝑ vim
intelligendi ꝑ quā intellectualia vniunt deo
vt ſuꝑnaturali credibili: et vt credito ⁊ credē-
do. Tercius gradus eſt vnio dilectōis q̄ ami
ci dei in p̄nti vita vniunt illi ꝑ amorē. Quar
tus gradus dꝛ glorificatōis. ſ. ꝑ donū glori
ficationis ꝑ viſionē ⁊ fruitionē glorie ſempi
terne ꝑ quā aīa vnit deo vt obiecto beatifico
faciliter viſo. Quintus eſt vnio maternalis
cōceptionis ꝑ quā beata virgo eſt facta ma-
ter dei: ita vt vna atq̄ꝫ eadē eſſet caro virginis
et caro xp̄i nō conſiderata in xp̄o diuinitate
eiꝰ. Sextus aūt eſt gradꝰ ꝑſonalis vnionis
q̄ cōpetit xp̄o qui fuit deus et hō ꝓpter vnio
nē naturarū in ꝑſona verbi. In quolibet aūt
iſtorum graduū q̄libet excedit alterum in infinitū
qꝛ inferior in ſua ſpecie multiplicatꝰ in infi-
nitū: ſuꝑiori equiparari nō valet. Qꝺ ſic pa-
tere p̄t. Primū eni ptꝫ. qꝛ eſſe in infinitū exce
dit nō eſſe qꝛ talia infinita nō entia nō equa-
lent minimo puncto eſſendi. Secundū etiā
ptꝫ. qꝛ infinita non intellectualia vni intelle
ctui equalere nō p̄nt. Terciū ſilr patꝫ. qꝛ oēs
intellectus infideles ⁊ inimici dei nō equiua
lent vni fideli et amico dei. vñ puer. xvi. ca.
ſcriptū eſt. Melior eſt vnꝰ timēs deū q̄ꝫ mil-
le filij impij. Qꝺ quidē verū eſt niſi ꝓ quāto
quidā ex eis in dei p̄deſtinatione ꝑ tp̄e futu-
ro habent vt dei fideles atq̄ꝫ amici. Quartū
etiā ptꝫ. Nam quicq̄d dari p̄t circa viſionē
dei nō equalet vni beato: qꝛ oīa ſimul ſumpta
nō facerēt vnū beatū. Quintū etiā ptꝫ. Nā
illa vnio ſiue acceſſus q̄ eſt ꝑ maternalē cōce-
ptionē tranſcendit oēs inferiores ⁊ in infini
tum ꝓut in hoc acceſſu includit maximus
amor ſibi correſpondens ac plenarie cōſum-
mans: qꝛ ſicut cōmunis amoris gradus cō-
ſummat in gloria: ſic maternus dei amor cō
ſummatur in maria. Sextū et vltimū inſuꝑ
patet. Nam gradus vnionis ꝑſonalis tante
eſt tranſcendentie ꝙ reliqui citra ipm infini
ties multiplicati ei equalere nō p̄nt. Ecce ꝙ
quintus aſcenſus vnionis in deū. ſ. ꝑ mater
nalem cōceptionē in infinitū excedit omnes
alios precedentes. Ex quo manifeſte apparet
ꝙ q̄ꝫtum in p̄nti ſeculo talis vnio excellit ali
as vniones in gratia tm̄ nūc in paradiſo ex-
cedit in gloria.

¶ Ex pie credere poſſumꝰ et veriſimiliter de-
bemus tenere virginē a mortuis reſuſcitatā:
aſſumptā in corpore ⁊ aīa in celum.

¶ Capitulū. iij.

Terciū qꝺ fecit deus magnū in virgine
glorioſa dꝛ aſſumptio Vt eni pie credit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tercia die poſtq̄ȝ corpus ꝟginis fuit ſepultū
dū ibidē ꝯmemorarēt apl'i aduenit ieſus cū
multitudine angeloꝝ ipoſq̄ȝ ſalutauit dicēs
Pax vobis. qui rn̄derunt. Gloria tibi deus
q̄ facis mirabilia magna ſolus. Tunc ſalua
toꝛ locutus eſt dicēs. Surge colūba mea ta
bernaculū glorie: templū celeſte: ſtatimq̄ȝ ſur-
rexit et de tumulo ab apl'is patefacto ꝓdijt.
Sicq̄ȝ glorioſe cū corpore ad celeſtia regna
prexit. Et licet hoc nō ſit nobis certitudina-
liter reuelatū: tn̄ ſic habet cōmunis oīm ſan-
ctorū opinio. Ipi nāq̄ȝ ad hoc tenendū con-
gruentiſſimis rōnibus inducunt. Ex quibꝰ
nos quinq̄ȝ annotabimus.

Prima dr̄ cōpletionis.
Secunda honorationis.
Tercia ſanctificationis.
Quarta perfectionis.
Quinta gratificationis.

Prima rō ꝓbans virginē aſſumptā cū cor-
pore et aīa dr̄ cōpletionis. Credit nanq̄ȝ ꝙ
multoꝝ ſanctoꝝ ſit reſurrectio ꝯpleta qui cū
aīa ſimul et corpore poſſidēt regnū celeſte cū
xp̄o. Multo magis hoc cōuenire dꝫ virgini
glorioſe. Vn̄ ⁊ de hoc Hiero. in ſermone ad
paulā ⁊ euſtochiū inq̄t. Quō aūt vel quo tp̄e
aut a q̄bus pſonis ſanctiſſimū corpus virgi
nis a ſepulcro ablatū fuerit. vel vbi tranſpo
ſitū: vtrumue reſurrexit neſcit̄ q̄uis nōnulli
aſtruere velint eā iam reſuſcitatā et beatā cū
xp̄o immortalitate in celeſtibꝫ veſtiri. Quō et
de beato Johāne euāgeliſta eiꝰ miniſtro: cui
virgini a xp̄o virgo cōmiſſa eſt plurimi aſſe
ruerāt: qꝛ in ſepulcro eiꝰ vt fert̄ nō niſi man
na inuenit̄ qꝺ̄ eſcaturire cernitur. Veruntn̄
q̄d hoꝝ verius cenſeat̄ ambigimus. Meliꝰ
tn̄ deo totū cui nihil impoſſibile eſt cōmitti-
timus: q̄ȝ aliq̄d temere diffinire velimꝰ aucto
ritate nr̄a. Sicuti et de his q̄ cū dn̄o teſte eu
angelio reſurrexiſſe credunt̄. Sed vtꝝ redie
rint in terre puluerē an nō: certū nō habemꝰ
niſi qꝺ̄ legimꝰ qꝛ multa corꝑa ſanctorū qui
dormierāt ſurrexerūt ac venerūt in ſanctā ci
uitatē. ſ. hieruſalē et apparuerūt multis. De
quibꝫ ꝑfecto nōnulli doctoꝝ ſenſerunt et in
ſuis reliquerūt ſcriptis ꝙ iam in illis perpe
tua ſit cōpleta reſurrectio. Vn̄ et beatus pe-
trus dixiſſe legit̄ cū de dauid loqueret̄ in te-
ſtimoniū. Et ſepulcrū inq̄t eiꝰ apud vos eſt:
quaſi non ſit auſus dicere ꝙ ipe aut corpus
eius apud vos eſt: ſed tn̄ ſepulcrū q̄ cōditus
fuerat. Hinc eni aiūt reſurrexiſſe ⁊ ipm̄ cum
ceteris ſanctis. Et ideo vacuū remāſiſſe mo-
numentū: vt nūc beate marie cernit̄. Quō ſa-
ne factum et de alijs quibuſlibet locis ſcri-
pturarū firmare conant̄ ꝙ hi iam cū xp̄o re-
gnent reſuſcitati in eterna ſocietatē: qꝺ̄ quia
deo nō eſt impoſſibile nec nos de beata ma-
ria factū abnuimus. Secunda ratio ꝓbans
virginē cū corpore et aīa aſſumptā dr̄ hono-
rationis. Dicit eni Bernardꝰ. Si ſanctoꝝ cor-
pora deus ꝑcioſa ſublimiū tā glorioſe vene-
rabilia reddidit et honore tā mirifico ſubli-
mauit: vt et ipis deputet̄ locus eoꝝ venera-
tioni cōgruus et ad ipa mundus ꝑcurrat vni-
uerſus. Si ergo marie corpus ſup terrā eſſe
dicat̄ cū nec deuota frequentet̄ viſitatione fi-
delium nec eidē locus deputet̄ honoris: ni-
mirū videbit̄ xp̄m honorē materni corꝑis cō
tempſiſſe: cum tn̄ ſup terrā alioꝝ ſanctorum
corpora ſic honoret. Tercia rō dr̄ ſanctifica-
tionis. vt eni dictū eſt in ꝑcedentibꝫ: qꝛ bea-
ta virgo ſanctificata fuit anteq̄ȝ naſceret̄: fo-
mes in ea nunq̄ȝ aliquē actū habuit: et per ſe
cundā ſanctificationē totaliter ab ea fuit ſub
latus. Cū ergo viciū fomitis inducat debi-
tum incineratōnis in carne: videt̄ ꝙ corpus
virginis a tali debito oīno fuerit abſoluta:
et per cōſequens nec eius corpus debuit in-
cinerari. Iſta eſt rō Ricardi in. iiij. diſ. xliij.
Vt plene diximus in ſermone de reſurrectio
ne xp̄i. Quarta rō dr̄ ꝑfectionis. Sicut eni
maria fuit plena gratia ꝑ ceteris puris crea-
turis: ita debuit eſſe plena gloria et ita cum
corpore glorificanda ante reſurrectionē alio
rum. De hoc ſic dicit Augꝰ. Si merito pre
oībus viuentibꝫ marie donata eſt gratia: mor
te erit minuenda. Abſit: cū mors aliorū ſan-
ctorū ꝑcioſa ſit et glorioſa. Quinta rō dicit̄
gratificationis. Decuit quippe virginē cum
corꝑe ad gloriā deduci: et filius eius benedi
ctus in oībus gratus maternis bn̄ficijs in-
ueniret̄. Ipa nāq̄ȝ fuit q̄ filio ex puriſſimis
ſanguinibꝫ eiꝰ corpulentā ſubſtantiā dedit.
Ipa que nouē menſibus vtero ſuo portauit.
Ipa q̄ illū letanter peꝑit et pannis inuoluit
ac lacte pauit. Ipa q̄ in ſuis neceſſitatibꝫ eū
iuuit illiq̄ȝ q̄tum potuit ſtudioſiſſime ſemꝑ
occurrit. Ipa que cū dulciter ſuū ieſum dile
xit. Ipa ergo digna regnare cū filio aſſumi
debuit etiā cū corꝑe ad regnū celorū. Quia
vt Augꝰ ait. Putredo ⁊ vermis hūane eſt ob
probriū cōditionis: a q̄ obprobrio cū ieſus
alienus ſit marie natura excipit̄ quā ieſus de
ea aſſumpſiſſe ꝓbat̄. Firmiter ḡ credimꝰ ꝙ
ſaluatoꝛ oīm ieſus colendiſſimā ſuā matrē
voluit in corpore et aīa facere glorioſam quā
nos laudare conemur. Hec ſiquidem eſt per
quā oīs maledictio ſoluta eſt: ⁊ celeſtis bn̄di
ctio venit in mundū. Hec eſt q̄ ꝓ nobis pec-

catoꝛib⁹ infatigabiliter intercedit. Hec regi-
nā miſericoꝛdie ad quā cōfugiētes tuti eē va-
lemus. Hāc oēs inuocem⁹ vt ꝑ illius meri-
ta in hoc ſeculo impetrem⁹ gratiā ſui filij ⁊ in
futuro ꝑueniam⁹ ad eternā requiē. Amen.
¶ Sermo trigeſim⁹ de angelis quoꝝ ſolen-
nitas in eccleſia celebratᷣ ꝓpter miraculū qꝺ
apparuit in mōte gargano.

Angelis ſuis deus

mandauit de te vt cuſtodiant te in
oībus vijs tuis. Illuminati ꝓphe-
te verba ſunt iſta oꝛiginaliter ps. xc. Debito-
res ſumus fratres chariſſimi angelis beatis
qm̄ volente deo innumera vt ſic loquar: be-
neficia nobis p̄ſtare nō ceſſant. Quia tn̄ ipi
inuiſibiles ſunt et immateriales ſubſtantie:
pleriq̄ȝ illos negligūt venerari. Ob qꝺ vt hu-
mane imbecillitati cōſuleretᷣ ſingulari mō in
monte gargano. Anno dn̄i. ccc. xc. locus in-
uentus eſt in q̄ archangeli michaelis alioꝝ
q̄ȝ angeloꝝ iugis memoꝛia vſq̄ȝ ad ꝯſumma-
tionē ſeculi ꝑmaneret. Nā dū quidā p̄diues
noīe gargan⁹ q̄ ex euentu ſuo monti vocabu-
lum dedit infinita pecoꝝ multitudine abun-
daret cōtigit vt ſemel taurū ꝑderet. Quē ſol-
licite querēs inuenit eūdē in vertice mōtis
foꝛib⁹ cuiuſdā aſſiſtere ſpelūce: quē cū ſagitta
appetiiſſet illa velut flamine venti retoꝛta eū a
quo iactata eſt mox reuerſa ꝑcuſſit. Turbati
ciues et ſtupefacti. Ep̄m Sipontinū q̄d fa-
cto opus eſſet ꝯſuluerūt. Qui triduanū indi-
xit ieiuniū: oꝛandūq̄ȝ deū p̄cepit. Quo pacto
archangelus michael apparuit ꝑ viſionē ep̄o
dicēs. Ego ſum michael archangel⁹ q̄ in cō-
ſpectu dei ſꝑ aſſiſto. Volui aūt locū illi⁹ ſpe-
lunce mihi dedicādū illo iudicio ſagitte cun-
ctis moꝛtalib⁹ declarare: qua viſione letioꝛ
factus ep̄s alijs qꝺ viderat enarrauit. Et ſic
ab eo tꝑe eccleſia ibi ꝯſecrata fuit ob reueren-
tiā beati archangeli q̄ vſq̄ȝ in p̄ntem diem a
cunctis fidelib⁹ deuotione p̄cipua frequētatᷣ
Quapꝛopter et ſolenitas angeloꝝ a patrib⁹
fuit inſtituta: quā ex debito et obligatōe p̄ce-
pti menſe ſeptembꝛis oēs celebꝛare tenentur
Quia vero in tanta feſtiuitate mens nr̄a ad
ipos angelos colendos p̄candoſq̄ȝ eſt inflā-
manda. Jccirco de ipis in p̄nti ſermone di-
cemus: de q̄bus tria myſteria erūt decurrēda
Primū ḋ cognitionis.
¶ Secundū ꝓductionis.
¶ Terciū miſſionis.
¶ Qualiter angelus ab hoīe cognoſci p̄t et
quō ſpūs eſt incoꝛpoꝛeus: q̄ tn̄ p̄t in aſſum-
pto coꝛpoꝛe apparere. ¶ Capitulū. i.

Primū de angelis myſteriū decurrendū
ḋ cognitionis. In quo tria dubia ꝓpo-
nimus illuſtranda.
¶ Primū vtrū ſubſtātie ſeꝑate q̄ dicuntᷣ angeli
poſſint cognoſci ab hoīb⁹ viatoꝛibus.
¶ Scōm vtrū angeli habeāt coꝛpoꝛa ſibi na-
turaliter vnita.
¶ Terciū vtrū aſſumūt aliq̄n coꝛpoꝛa.
¶ Pro primi dubij illuſtratōne diſtinguere
poſſumus triplicē noticiā.
Prima ḋ ꝓpꝛia et intuitiua.
Scḋa cōmunis ⁊ effectiua.
Tercia fidelis et reuelatiua.
Prima noticia ḋ ꝓpꝛia intuitiua q̄. ſ. cogno-
ſcitur angelus in ſui ſubſtantia ſicuti eſt. Et
hac angelus cognoſci nō p̄t a puris viatoꝛi-
bus vt inq̄t tho. i. pte. q. lxxxviij. ex eo ꝙ in-
tellectus noſter ſcḋm ſtatū p̄ntis vite nihil in-
telligit niſi cōuertendo ſe ad fantaſmata. Et
ſic ſubſtātias immateriales q̄ ſub ſenſu ⁊ ima-
ginatōe nō cadūt primo et ꝑ ſe ſcḋm modū co-
gnitionis nobis expertū intelligere nō poſſu-
mus. Immo et adā in ſtatu innocētie vt etiā
dicit Tho. i. pte. q. xciiij. Intelligere nō po-
tuit ſubſtātias ſeꝑatas: eo ꝙ illi aīe cōpetebat
modus intelligēdi ꝑ ꝯuerſionē ad fantaſma-
ta ſicut ⁊ nobis. Et licȝ plato voluerit ꝙ ſub-
ſtantie immateriales nō ſolū a nobis intelli-
guntur ſȝ ſint etiā prima a nobis intellecta.
Poſuit enī foꝛmas immateriales ſubſiſten-
tes q̄s ideas vocabat eſſe ꝓpꝛia obiecta noſtri
intellect⁹: et ita p̄mo ⁊ ꝑ ſe a nobis intellecta.
Sȝ q꞉ aīe cognitio applicatᷣ reb⁹ materialib⁹
ſcḋm ꝙ intellectui ꝑmiſcetᷣ fantaſia et ſenſus.
Ideo q̄to magis intellect⁹ fuerit deputatus
tāto magis ꝑcipit immaterialiū intelligibilē
veritatē. Nihilomin⁹ ꝯtrariū videtᷣ ſentire
in Thimeo: vt dixit. Inuiſibiliū diuinaruȝ
poteſtatū q̄ demones nuncupantᷣ: p̄ſtare ra-
tionē magis eſt opus q̄ȝ ferre valeat hoīs in-
geniū. De cōmendatoꝛe vero aſſerit tho. ꝙ in
ij. metaph. dixit ſi ſubſtātie abſtracte nō poſ-
ſent intelligi a nobis tūc natura ocioſe egiſ-
ſet: q꞉ feciſſet illud qꝺ eſt in ſe naturaliter in-
tellectū: nō intellectū ab aliq̄. Sed dictū hoc
deficit primo q꞉ nō ſequitᷣ ꝙ ſi ſubſtātie ſeꝑa-
te nō intelliguntᷣ a nobis: nō intelligantᷣ ab
aliquo intellectu: intelliguntᷣ enī a ſeipis et a
ſe inuicē. Scḋo deficit ſnīa cōmendatoꝛis:
q꞉ nō eſt finis ſubſtantiarū ſeparatarū vt intel-
ligantᷣ a nobis. ¶ Scḋa cognitio ḋ cōis ef-
fectiua: qn̄ cognoſcitᷣ cā ꝑ effectū: et eſt cogni-
tio quedā generalis: hāc cognitionē habue-
runt philoſophi de angelis ⁊ p̄cipue Ariſto.
in. xi. metaphyſice. qui voluit ꝙ intelligētie

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf